

OBSAH

Předmluva	7
Předmluva k třetímu vydání	9

Kapitola první

MYŠLENKOVÝ A POLITICKÝ VÝVOJ SOUDOBÉ EVROPY VE VZTAHU K MODERNÍ DEMOKRACII (11)

1. Období středověké feudální společnosti	11
2. Období absolutní monarchie	13
3. Období francouzské a americké revoluce a období vývoje anglické konstituce jako příprava moderní demokracie	16
4. Vývoj od liberální buržoasní demokracie k vystoupení čtvrtého stavu	21
5. Od francouzské revoluce k dnešním antidemokratickým hnutím v Evropě	28

Kapitola druhá

SVĚTOVÁ VÁLKA Z LET 1914—1918 A JEJÍ VLIV NA DEMOKRATISACI EVROPY (35)

1. Příčiny světové války a jejich vztah k demokratizaci Evropy a světa	35
a) Politicko-mocenské příčiny války	35
b) Vytvoření nové válečné demokratické ideologie	41
c) Vstup Spojených států amerických do války a význam ruské revoluce pro demokratickou ideologii války světové	48
d) Spory o ideologii války světové	53

2. Výsledky světové války z let 1914—1918 s hlediska demokracie	63
---	----

Kapitola třetí

PĀD DEMOKRACIE V EVROPĚ PO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE A JEHO PŘÍČINY (72)

1. Nepřipravenost evropských národů na demokratizaci Evropy	72
2. Hlavní příčiny pádu evropských poválečných demokracií	78
3. Komunismus a jeho poválečná politika proti demokraciím Reakce buržoasní demokracie na tuto politiku	81
4. Ultranacionalismus autoritativních režimů jako zbraň proti demokraciím	92

Kapitola čtvrtá

SPOLEČNOST NÁRODŮ JAKO VÝRAZ DEMOKRATISACE EVROPY A SVĚTA PO VÁLCE Z ROKU 1914 (99)

1. Vývoj ideje Společnosti národů	99
a) Ideoví předchůdci dnešní Společnosti národů	99
b) Hnutí mírové v praxi v posledních dvou stoletích	104
2. Příprava Paktu o Společnosti národů za války	112
3. Společnost národů jako výraz demokratisace vnitřní i vnější politiky hlavních národů evropských a světových	118
4. Příčiny neúspěchu Společnosti národů	123
a) Rozpor mezi teorií a praxí	123
b) Obtíže s hospodářskými a vojenskými sankcemi	131

c) Nedůvěra jednotlivých států k politice a k zásadám Společnosti národů	133
5. Úpadek evropských demokracií hlavní příčinou úpadku Společnosti národů	136

Kapitola pátá

**SOUDOBÉ ANTIDEMOKRATICKÉ IDEOLOGIE
A EVROPSKÁ DEMOKRACIE**

(148)

1. Tři základní rozpory mezi režimem autoritativním a demokratickým	148
2. Theorie fašismu	155
a) Fašismus jako reakce a negace politických doktrin XIX. století	155
b) Pojem autority ve fašistickém státě	161
c) Pojem vůdcovství ve fašistickém státě . .	166
d) Fašistická praxe	168
3. Theorie nacionálsocialismu	170
a) Nacionálsocialismus, pangermanismus předvá- lečný a pangermanismus dnešní	170
b) Volkstum, Blut und Boden, Volksgemein- schaft, Führertum	175
c) Pojem práva v nacionálsocialistické teorii	181
d) Nacionálsocialismus ve svém vztahu k teorii demokratismu	186

Kapitola šestá

**NA CESTĚ K NOVÉ SVĚTOVÉ VÁLCE
JEJÍ DEMOKRATICKÝ SMYSL A CÍLE**

(191)

1. Nevyhnutelnost boje za novou evropskou demo- kraci a svobodu	191
2. Dojde opravdu k nové světové válce?	201
3. Smysl a úkoly nové světové války	211

4. Obnovení mravních a ideových hodnot předválečné demokracie	214
---	-----

Kapitola sedmá

DEMOKRATICKÁ REORGANISACE
POVÁLEČNÉ EVROPY A SVĚTA
(221)

1. Nová evropská rovnováha větších politických celků	222
2. Poválečné Německo	225
3. Střední Evropa	227
4. Spolupráce československo-polská	230
5. Otázka národních menšin	232
6. Mezinárodní garancie budoucího míru	237

Kapitola osmá

PŘEROD A BUDOUCNOST
POVÁLEČNÉ DEMOKRACIE
(241)

1. Je vůbec možný přerod poválečné demokracie a její soužití a spolupráce se systémem socialismu sovětského?	247
2. Čím by měla být politika v opravdovém demokratickém režimu	273
3. Problém stranické oligarchie a otázka vůdcovství v demokracii	282
4. Psychologie politického stranictví jako zjev antidemokratický	296
5. Omezení počtu politických stran prostředkem k ozdravění demokracie	309
6. Nutnost nového vymezení funkcí politických stran v poválečné demokracii	319
7. Poválečná demokracie a problém státní a správní decentralisace	330

8. Poválečná demokracie a problém demokratické
byrokracie

334

Kapitola devátá

DOSLOV

(341)

Rejstřík osob 345

Příloha

Fotografie Edvarda Beneše z Aston Abbotts

20. května 1944